

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Jämsä, Juha			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Isä, joka on homo": homomiehen perhe ja vanhemmuus			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-05-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 104
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Työssäni tarkastellen vanhempana toimivien homomiesten puhetta perheestään ja vanhemmuudestaan. Olen haastatellut kymmentä homoksi identifioituvaa miestä, jotka toimivat tai olivat toimineet lapsen vanhempana. Miesten perheet olivat muodoltaan hyvin monenlaisia. Osa aineiston miehistä oli tullut vanhemmiksi aiemmassa naisuhteessa, mutta suurempi osa toimi vanhempana hyvin tietoisesti suunnitelluissa perheissä, joissa useissa oli enemmän kuin kaksi vanhempaa.</p> <p>Tärkeimpiä metodologisia valintojani on käsitteistöni liittäminen sosiaalisen konstruktionismin tapaan nähdä todellisuus sosiaalisesti rakentuneena. Analyysissä tarkastelen erilaisia vanhemmuuteen ja perheeseen liittyviä kulttuurisia puhetapoja, jotka rakentavat perhettä ja vanhemmuutta tietyillä tavoilla ja asettavat puhujia Daviesin & Harrén käsitteillä tietynlaisiin positioihin. Toisaalta puhujat käyttävät puhetapoja resursseina perhettä ja vanhemmuutta koskevista selonteistaan sekä korjaavat hegemonisen perhe- ja vanhemmuuspuheen oletuksia, jotka liittyvät vanhempien sukupuoliin ja lukumäärään. Tarkastelen erityisesti kolmen kulttuurisesti jäsenellyn position: homon, miehen ja vanhemman positioiden rakentumista aineiston perhe- ja vanhemmuuspuheessa.</p> <p>Tärkeimpinä lähdeoksina toimivat Jaana Vuoren (2001) teos Isät, äidit ja ammattilaiset, jonka käsitteet äidinhoivan diskurssi ja jaetun vanhemmuuden diskurssi jäsentävät olennaisella tavalla analyysiani, sekä Paula Kuosmasen (2000) tutkimus Äitien ja lesbojen arkipäivän tilanteita, jossa tarkastellaan naisuhteessa elävien äitien strategista performatiivista positioitumista.</p> <p>Perhemääritelmät rakentuvat aineistossa tilanteisina ja perhe määrittäytyy useina erillisinä kehinä, joiden kerroksellisuutta olen analyysissäni tarkastellu. Perheen "ytimen" ja laajentumaperheen välissä rakentuva "välitason" perhe käsittää usein perheyhteyden kaikki lapset ja kaikki vanhemmat huolimatta kunkin asuinpaikasta. Tämantasoisen perhemääritelmän rakentaminen osoittautui aineiston miehille hankalimmaksi perhekuvaukseksi kulttuurissamme tarjolla olevien puhetapojen välityksellä.</p> <p>Homoisän käsite ei aineiston miesten vanhemmuuspuheessa rakennu positiivisena positiona, koska siinä uhkaavat sekoittua vanhemmuuden ja seksuaalisuuden erilliset elämänalueet. Miehet kuitenkin pyrkivät kuvamaan itsensä "isänä, joka on homo", koska isän positio johtaa hetero-oletukseen ja homon positio lapsettomuusoletukseen.</p> <p>Aineiston miesten arjen tilanteiden yksityiskohdissa ja niiden toistossa nousee esille vanhemmuuteen liittyviä ensisijaisuuden puhetapoja. Äidinhoivan diskurssi asettaa naisen ensisijaiseksi vanhemmaksi ja biologisen vanhemmuuden diskurssissa ei sosiaalisen vanhemman positio tule ymmärrettäväksi. Jaetun vanhemmuuden diskurssi taas sisältää hyvin eksplisiittisen hetero-oletuksen kun vanhemmuutta jaetaan yhdellä tietyllä tavalla, nais-miesparin kesken.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>vanhemmuus - homoseksuaalisuus - perheet</p> <p>isyys - homoseksuaalisuus - miestutkimus</p> <p>perhe - homoseksuaalisuus - mieheys</p> <p>perhesosiologia</p> <p>homoseksuaalisuus</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			